

Friends Fair Trade

2012-02-27

Vår tids internasjonale handels(u)balanse og de utallige eksemplene på at arbeidere blir grovt utnyttet for at bedriftene i Nord skal presse sine priser og maksimere sin gevinst førte til at Per Persson i 2006 ville gi norske konsumenter muligheten til å bidra for en litt bedre og mer rettferdig verden. Dette gjennom noe så enkelt og tilfredsstillende som å handle spennende og unike produkter. Disse produktene er rettferdig produsert i henhold til de internasjonale kriteriene for Fair Trade. Stiftelsen Friends Foundation ble da opprettet, og gjennom denne driftes Friends Fair Trade.

Friends Fair Trade er Norges ledende forhandler av Fair Trade produkter. I tillegg til nettbutikk og to butikker i Oslo, driver virksomheten med distribusjon, og har en populær avtaleordning med arbeidsplasser som ønsker å ta ansvar for sitt daglige forbruk på jobben. FFT har et bredt varesortiment; klær og sko til store og små, instrumenter, bruks- og pyntegjenstander, musikk, bøker, smykker, leker, og dagligvarer. Veldig mange av produktene er i tillegg til Fair Trade også økologiske eller resirkulerte. Butikken drives på non-profit basis, da alt overskudd fra virksomheten kanaliseres inn i stiftelsen som støtter flere utviklingsprosjekter i Sør- og Sørøst-Asia. For tiden støtter stiftelsen Mith Samlanh ("Friends") i Kambodsja.

En beundringsverdig organisasjon som jobber for at gatebarn i Kambodsja skal kunne reintegreres og bidra i samfunnet (<http://www.friends-international.org/>).

Friends Fair Trade har per i dag 5 fast ansatte og baserer seg i stor grad på frivillig arbeidskraft. flere praktikanter, og en god gjeng frivillige som bidrar med verdifull arbeidskraft. Informasjon om rettferdig handel og holdningsbyggende kampanjer er sentrale elementer i butikkdriften. FFT følger kriteriene til den internasjonale Fair Trade bevegelsen og ble i februar 2007, som første norske representant, assosiert medlem i IFAT, the International Fair Trade Association. Virksomheten vokser kraftig i takt med økende etterspørselen for Fair Trade varer, og FFT får stadig flere navn på kundelisten. Blant de store kundene på distribusjonssiden er Norgesgruppen, NSB/Togservice, Deli de Luca, Select Service Partner, Location, og Studentsamskipnaden

Fairtrade Norge

I 1996 kom initiativet til en Fairtrade-ordning i Norge. En rekke aktører fra forskjellige organisasjoner ble involvert i et forprosjekt under ledelse av *Forum for utvikling og miljø*. Målsettingen var å opprette et eget nasjonalt initiativ for Fairtrade i Norge, slik det etter hvert begynte å bli i mange andre land. NORAD ønsket (Direktorat for utviklingssamarbeid) ønsket dog ikke å tilkjenne initiativet støtte da de betraktet dette som et kommersielt prosjekt. Det var allikevel flere ildsjeler som ikke ga opp og som fortsatte arbeidet mot en stiftelse for Fairtrade i Norge. Det ble arbeidet med navn og logoer. Det ble bestemt å spørre Max Havelaar Danmark om bruka av deres navn og logo. De var svært positive til en opprettelse av *Max Havelaar Norge*, og stilte logo og materiell til disposisjon, helt uten kostnader. Max Havelaar

Nederland, som hadde rettighetene til navnet, gjorde det samme. Max Havelaar er navnet til en romanfigur i en selvbiografisk roman skrevet av den nederlandske forfatteren Eduard Douwes Dekker. Boken beskriver hvordan han som embetsmann i Indonesia ble opprørt over måten lokalbefolkningen ble behandlet på (Schorre, 2011).

Etter ihrdig jobbing ble stiftelsesmøtet avholdt 20.juni 1997. Fairtrade Max Havelaar Norge ble stiftet av 12 norske organisasjoner; Det Kongelig Selskap for Norges Vel, Framtiden i våre hender, Kirkens Nødhjelp, Handel og Kontor, Norges Bondelag, Redd Barna, Kirkerådet, WWF, Norsk Folkehjelp, Frikirkens Globale Informasjon, Alternativ Handel og Norsk Næring- og Nytelsesarbeiderforbund (NNN). I dag heter organisasjonen kun Fairtrade Norge.

Fairtrade Norge er, som alle andre nasjonale Fairtradeinitiativer, finansiert gjennom subsidier, donasjoner og lisensavgift. Fairtrade Norge har tre hovedinntektskilder; lisensinntekter fra norske merkevarer som selger Fairtrade-

merkede produkter, bidrag fra partnerorganisasjonene, og budsjettstøtte fra Norad. Dette dekker administrasjon og markedsføring av merkeordningen i Norge. I tillegg går en andel til den internasjonale paraplyorganisasjonen Fairtrade International, som blant annet utvikler Fairtrade-standarder og driver støtteapparatet for de sertifiserte kooperativene og plantasjene (Fairtrade Norge, 2012) Fairtrade Norge har i utgangspunktet to hovedoppgaver: Å ha tett kontakt med leverandører og dagligvarebransjen, og drive et aktivt informasjonsarbeid overfor norske forbrukere. (Pettersen 2010:25). Fairtrade Norge verken kjøper eller selger produkter, men oppmuntrer og bistår leverandører i Norge til å tilby flere Fairtrade-merkede produkter på det norske markedet. I tillegg drives informasjonsarbeid mot norske forbrukere og innkjøpere om hva Fairtrade er, og hva de bidrar til når de kjøper Fairtrade-merkede produkter. Fairtrade Norge holder til i Oslo, og har åtte ansatte. Per dags dato har de følgende partnerorganisasjoner:

Fairtrade Norges rammeavtalen med Norad utløper ved årsskiftet. Fairtrade Norge kommer til å søke mer støtte for 2012, og kanskje også en ny rammeavtale. Daglig leder, Erik Hager mener Norge bør ha større ambisjoner for Fairtrade og mer rettferdig og bærekraftig handel.

"Fairtrade, med gode støttespillere, har vist før at vi skaper mye utvikling for liten innsats. Fairtrade er godt verktøy for at norske myndighetene skal bekjempe fattigdom effektivt"
(Erik Hager, 2012)

Referanser:

Fairtrade Norge (2011) *Slik fungerer Fairtrade*. Hentet fra [http://fairtrade.no/om-fairtrade/slik-fungerer-fairtrade/spoersmaal-og-svar/]
Friends Fair Trade (2012) *Om oss*. Hentet fra [http://friendsfairtrade.no/Om-oss]

Hager, E. (2012). Personlig kommunikasjon
Pettersen, E.A. (2010) *Fra ildsjel til institusjon - En studie av Fairtrades framvekst i Norge*. Masteroppgave ved Universitetet i Bergen.
Schorre, Hans Jürgen (2012) Personlig kommunikasjon